

PREDSTAVLJANJE KAPITALNIH DJELA O BUNJEVCIMA U SOMBORU

Cjeloviti prikaz bunjevačke tradicije



Zbornik radova *Bunjevci u vremenskom i prostornom kontekstu* i monografija *Tradicijska baština i etnokulturni identitet podunavskih Hrvata Bunjevaca* predstavljani su prošlog tjedna u Somboru. Ova dva kapitalna djela rezultat su znanstvenog skupa *Bunjevci u vremenskom i prostornom kontekstu*, koji je održan u studenome 2012. godine i znanstvenog projekta koji zajednički realiziraju Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata i Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

SVAKIDAŠNJI ŽIVOT

Knjige su predstavili prof. dr. sc. **Milana Černelić**, urednica i voditeljica etnološkog istraživanja studenata etnologije Filozofskog fakulteta iz Zagreba, ravnatelj Povijesnog arhiva Subotica **Stevan Mačković**, doktorandica **Aleksandra Prčić** i glavni urednik i ravnatelj ZKVH-a **Tomislav Žigmanov**.

»Veliko je kulturno naslijeđe, bogato je kulturno stvaralaštvo u sadašnjosti, ali još uvijek izostaju kvalitetni, sadržajima bogati prikazi i naslijeđa i stvaralaštva u sadašnjosti. U prošlosti život Hrvata na ovom području

ostavio je tragove u političkom životu, književnosti, umjetnosti, Crkvi, ali smo imali i ono što smo svjedočili u svakodnevnom životu, ono što je vezano za običaje i tradiciju. Taj, možda i najbogatiji segment, kao što su običaji vezani za prehranu, običaji uz određene crkvene godove, običaji vezani za različita razdoblja života malo su istraženi. Bilo je napisa o etnografskoj baštini, ali izostalo je cjelovitije prikazivanje tog segmenta«, riječi su kojim je Žigmanov istaknuo značaj znanstvenog skupa *Bunjevci u vremenskom i prostornom kontekstu* koji je održan na inicijativu profesorice Černelić, a čiji je rezultat Zbornik s više od 600 stranica.

U tom zborniku prikazani su Bunjevci, ne samo u Vojvodini, već i u Mađarskoj i na Primorju. Osim toga, profesorica Černelić, u suradnji sa ZKVH-om, već nekoliko godina vodi terensko istraživanje tradicijske baštine podunavskih Bunjevaca, a rezultati tog istraživanja objavljeni su u knjizi *Tradicijska baština i etnokulturni identitet podunavskih Hrvata Bunjevaca*.

»ZKVH je ostvario jedno od najznačajnijih svojih ciljeva, a to je suradnja s visokoškolskim ustanovama u Hrvatskoj, ne samo radi suradnje, već u

suradnji koja je rezultirala kapitalnim djelima. Ova dva zbornika su nezaobilazno štivo za svakoga onog koji se bude bavio poviješću i sadašnjošću ovdašnjih bunjevačkih Hrvata, kako u Subotici, tako i u Somboru, ali i u Bajskom trokutu, na Primorju, Lici, pa čak i u prapostojbini Hercegovini«, kazao je Žigmanov.

KAZIVAČI I STUDENTI

Istraživanjem Bunjevaca profesorica Černelić bavi se još od svojih studentskih dana, a kasnije je kao profesorica na fakultetu i voditeljica terenskih istraživanja nastavila istraživati skupine bunjevačkih Hrvata.

»Značajni doprinos dali su studenti koji su na terenu obavljali istraživanja, ali i kazi-

vači koji su nezamjenjiv način da se dođe do potrebnih, novih saznanja«, kazala je profesorica Černelić, posebno se zahvaljujući kazivačima, koji su također prisustvovali predstavljanju ovih značajnih znanstvenih knjiga.

Ravnatelj subotičkog Povijesnog arhiva **Stevan Mačković** u svom izlaganju govorio je o pitanju etno geneza Bunjevaca, pitanju koje je aktualno bilo i prije stotinu godina, a i danas je. **Aleksandra Prčić** se u svom izlaganju osvrnula na istraživanja koje su na području Bačke radili studenti i izdvojila je priče o vilama, vješticama i vračarama, odnosno o mitskim bićima.

Predstavljanje u Somboru organizirao je Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata u suradnji s Hrvatskim kulturno-umjetničkim društvom **Vladimir Nazor**. Moderatorica je bila menadžerica za kulturu ZKVH-a **Katarina Čeliković**.

Predstavljanju su prisustvovali i predsjednik HNV-a **Slaven Bačić**, podtajnik Pokrajinskog tajništva za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne zajednice **Mato Groznica**, drag gost bila je i bivša konzulica Konzulata RH u Subotici **Iva Aranjoš**.

Z.Vasiljević

NASTAVAK ISTRAŽIVANJA

Terenska istraživanja studenata etnologije Hrvata u Vojvodini poslije skupine Bunjevaca nastavljena su istraživanjem skupine Šokaca. Tako je ponovno u Baču i Monoštoru i prvi puta u Santovu (Mađarska) boravilo dvadesetak studenata iz Zagreba. Ova skupina Šokaca pripada istom prostoru, ali ih razdvaja državna granica.

»Oni jesu jedna skupina, ali će sasvim sigurno biti razlika među njima. O tome ćemo pouzdano moći govoriti kada završimo istraživanje«, kaže profesorica Černelić.